Parlament Europejski
2019-2024

Komisja Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych

2023/0102(NLE)

17.10.2023

***

PROJEKT ZALECENIA

w sprawie projektu decyzji Rady w sprawie zawarcia Umowy między Unią Europejską a Czarnogórą dotyczącej działań operacyjnych prowadzonych przez Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej w Czarnogórze (08353/2023 – C9-0177/2023 – 2023/0102(NLE))

Komisja Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych

Sprawozdawczyni: Lena Düpont

Objaśnienie używanych znaków

*	Procedura konsultacji
***	Procedura zgody
***I	Zwykła procedura ustawodawcza (pierwsze czytanie)
***II	Zwykła procedura ustawodawcza (drugie czytanie)
***III	Zwykła procedura ustawodawcza (trzecie czytanie)

(Wskazana procedura opiera się na podstawie prawnej zaproponowanej w projekcie aktu.)

SPIS TREŚCI

Strona

PROJEKT REZOLUCJI USTAWODAWCZEJ PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO 5

UZASADNIENIE 6

PROJEKT REZOLUCJI USTAWODAWCZEJ PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie projektu decyzji Rady w sprawie zawarcia Umowy między Unią Europejską a Czarnogórą dotyczącej działań operacyjnych prowadzonych przez Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej w Czarnogórze
(08353/2023 – C9-0177/2023 – 2023/0102(NLE))

(Zgoda)

Parlament Europejski,

– uwzględniając projekt decyzji Rady (08353/2023),

– uwzględniając umowę między Unią Europejską a Czarnogórą dotyczącą działań operacyjnych prowadzonych przez Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej w Czarnogórze (08354/2023),

– uwzględniając wniosek o wyrażenie zgody przedstawiony przez Radę na mocy art. 77 ust. 2 lit. b) i d), art. 79 ust. 2 lit. c) i art. 218 ust. 6 akapit drugi lit. a) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (C9-0177/2023),

– uwzględniając art. 105 ust. 1 i 4 oraz art. 114 ust. 7 Regulaminu,

– uwzględniając zalecenie Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych (A9-0000/2023),

1. wyraża zgodę na zawarcie umowy;

2. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji, jak również rządom i parlamentom państw członkowskich oraz Czarnogóry.

UZASADNIENIE

a. Wprowadzenie

Wniosek dotyczący decyzji Rady ma na celu zatwierdzenie Umowy o statusie między Unią Europejską a Czarnogórą dotyczącej działań prowadzonych przez Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej na terytorium Czarnogóry, jak przewidziano w rozporządzeniu (UE) 2019/1896 w sprawie Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej.

Jednym z zadań Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej („Agencja") jest współpraca z państwami trzecimi w odniesieniu do obszarów objętych rozporządzeniem w sprawie Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej „w tym w drodze ewentualnego operacyjnego rozmieszczania zespołów zarządzania granicami w państwach trzecich". Agencja może współpracować z organami państw trzecich właściwymi w kwestiach objętych rozporządzeniem w zakresie niezbędnym do wykonywania swoich zadań i może prowadzić działania związane z europejskim zintegrowanym zarządzaniem granicami na terytorium państwa trzeciego pod warunkiem uzyskania zgody tego państwa trzeciego.

Umowa o statusie ma obejmować wszystkie aspekty niezbędne do prowadzenia działań Agencji w państwach trzecich. Zgodnie z art. 73 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2019/1896 w okolicznościach, w których konieczne jest rozmieszczenie w państwach trzecich zespołów zarządzania granicami ze stałej służby Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej, a członkowie zespołów będą wykonywać uprawnienia wykonawcze, Unia zawiera z danym państwem trzecim umowę o statusie.

Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej, w tym jego art. 76 ust. 1, Komisja przedstawiła w komunikacie COM(2021) 829 wzór umowy o statusie, odnoszący się do rozporządzenia UE 2019/1896, zawierający przepisy szczególne dotyczące działań na terytorium państw trzecich. Umowa o statusie z Czarnogórą opiera się na modelu opracowanym przez Komisję.

10 maja 2023 r. Komisja poinformowała sprawozdawców o postępach w negocjacjach dotyczących umowy o statusie między Unią Europejską a Republiką Czarnogóry. Umowa została podpisana 16 maja 2023 r. w Podgoricy.

b. Stanowisko sprawozdawczyni

W szczytowym momencie kryzysu migracyjnego i uchodźczego w 2015 r. setki tysięcy osób ubiegających się o azyl i migrantów przybyło do Unii Europejskiej przez Bałkany Zachodnie i Czarnogórę leżące na jednym z głównych szlaków nieuregulowanych mieszanych przepływów migracyjnych.

Sprawozdawczyni uważa, że zawieranie formalnych, prawnie wiążących porozumień w ramach współpracy z państwami trzecimi, w przeciwieństwie do uzgodnień dwustronnych, ma kluczowe znaczenie dla zapewnienia przejrzystości, publicznej kontroli i demokratycznego nadzoru nad taką współpracą. Wszelkie umowy zawierane przez Unią Europejską z państwami trzecimi w sprawie działań prowadzonych przez Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej powinny być uważnie formułowane, mieć wartość dodaną oraz być absolutnie niezbędne i proporcjonalne pod względem celu i treści.

Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej oraz Ministerstwo Spraw Wewnętrznych Czarnogóry mają obowiązek stosować się do rozporządzenia w sprawie Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej oraz zapewniać przestrzeganie praw podstawowych.

Podsumowując, sprawozdawczyni uważa, że proponowana umowa o statusie jest zgodna z wzorem umowy o statusie przewidzianym w komunikacie Komisji w sprawie treści i przepisów, które powinny zostać zawarte w ostatecznej umowie.

Z wejściem umowy w fazę wykonania Parlament zwraca się do Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej o niezwłoczne informowanie go o działaniach prowadzonych w związku z wykonaniem umowy o statusie i przypomina Agencji o obowiązku włączania oceny współpracy z państwami trzecimi do sprawozdań rocznych zgodnie z art. 73 ust. 8 rozporządzenia (UE) 2019/1896.

W związku z powyższym sprawozdawczyni zaleca, aby Parlament zatwierdził projekt tekstu decyzji Rady.